

Al-Zahraa Akademi AB

Org.nr. 556553-6678

## Beslut för förskoleklass och grundskola efter tillsyn i Alzahraa Idealiska akademi i Stockholms kommun

## Skolinspektionens beslut

### Föreläggande

Skolinspektionen förelägger med stöd av 26 kap. 10 § skollagen (2010:800) Al-Zahraa Akademi AB att senast den **15 januari 2018** vidta åtgärder för att avhjälpa påtalade brister. De vidtagna åtgärderna ska senast samma dag skriftligen redovisas för Skolinspektionen.

Nedan redovisas förslag på åtgärder. I de fall det är möjligt får bristen avhjälpas på annat sätt.

### Undervisning och lärande

Skolinspektionen konstaterar att Al-Zahraa Akademi AB inte uppfyller författningskraven avseende att:

- I undervisningen tas hänsyn till varje enskild individs behov, förutsättningar, erfarenheter och tänkande. (1 kap. 4 § och 3 kap. 3 § skollagen; Lgr 11, 1 Skolans värdegrund och uppdrag, En likvärdig utbildning, 2 Övergripande mål och riktlinjer, 2.2. Kunskaper)
- Lärarna ser till att eleverna får ett reellt inflytande på arbetssätt, arbetsformer och undervisningens innehåll. (Lgr 11, 2 Övergripande mål och riktlinjer, 2.3 Elevernas ansvar och inflytande)

### Åtgärder

- Vid planering och genomförande av undervisningen tas hänsyn till elevers olika behov. I detta ingår att lärarna utgår från elevgruppens förutsättningar genom att ta tillvara erfarenheter från tidigare utvärderingar av den egna undervisningen.
- Lärarna utgår från elevgruppens intressen, erfarenheter och föreställningar kring det som undervisningen ska behandla så att eleverna får ett reellt inflytande över undervisningen.

### Extra anpassningar och särskilt stöd

Skolinspektionen konstaterar att Al-Zahraa Akademi AB inte uppfyller författningskraven avseende att:

- Visar utredningen att en elev är i behov av särskilt stöd ges eleven sådant stöd på det sätt och i den omfattning som behövs, för att eleven ska ha möjlighet att nå de kunskapskrav som minst ska uppnås. (3 kap. 8-12 §§ skollagen; Lgr 11, 2 Övergripande mål och riktlinjer, 2.8 Rektorns ansvar)

### Åtgärder

- Ge elever det särskilda stöd som utredningen har visat att de är i behov av, för att uppnå målen för utbildningen.

**Trygghet, studiero och åtgärder mot kränkande behandling**

Skolinspektionen konstaterar att Al-Zahraa Akademi AB inte uppfyller författningskraven avseende att:

- Vid skolenheten bedrivs ett målinriktat arbete för att motverka kränkande behandling av elever. (6 kap. 6-10 §§ skollagen)

**Åtgärder**

- Se till att det vid skolenheten bedrivs ett målinriktat arbete för att motverka kränkande behandling av elever, med åtgärder som bygger på kartläggning och analys av elevernas situation på skolan.

**Förutsättningar för lärande och trygghet**

Skolinspektionen konstaterar att Al-Zahraa Akademi AB inte uppfyller författningskraven avseende att:

- Det bedrivs ett förebyggande värdegrundsarbete för att skapa en miljö som bygger på respekt och delaktighet. (Lgr 11, 1 Skolans värdegrund och uppdrag, Grundläggande värden, Förståelse och medmänsklighet, God miljö för utveckling och lärande, 2 Övergripande mål och riktlinjer, 2.1 Normer och värden)
- Elevhälsan används främst förebyggande och hälsofrämjande, för att stödja elevernas utveckling mot utbildningens mål. (2 kap. 25 § skollagen)

**Åtgärder**

- Det ska bedrivas ett aktivt värdegrundsarbete, i syfte att främja flickors och pojkars lika rätt och möjligheter samt i syfte att skapa en miljö som motverkar traditionella könsmonster.
- Elevhälsan används främst förebyggande och hälsofrämjande, för att stödja elevernas utveckling mot utbildningens mål.

**Styrning och utveckling av verksamheten**

Skolinspektionen konstaterar att Al-Zahraa Akademi AB inte uppfyller författningskraven avseende att:

- Rektorn följer upp skolenhetens resultat samt trygghet och studiero. Uppföljningen genomförs i relation till de nationella målen och dokumenteras. (1 kap. 4 §, 4 kap. 4-6 §§ och 5 kap. 3 § skollagen; Lgr 11, 2 Övergripande mål och riktlinjer, 2.8 Rektorns ansvar)
- Utifrån en analys av det som framkommer i uppföljningen beslutar rektorn om nödvändiga utvecklingsåtgärder, och dokumenterar de beslutade åtgärderna. (4 kap. 4-7 §§ skollagen; Lgr 11, 2. Övergripande mål och riktlinjer, 2.8 Rektorns ansvar)
- Rektorn planerar för genomförandet av utvecklingsåtgärder och genomför dessa. Planeringen och åtgärderna dokumenteras. (4 kap. 4-7 §§ skollagen; Lgr 11, 2 Övergripande mål och riktlinjer, 2.8 Rektorns ansvar)

### Utveckling av utbildningen vid skolenheterna

Skolinspektionen konstaterar att Al-Zahraa Akademi AB inte uppfyller författningskraven avseende att:

- Inriktningen för huvudmannens kvalitetsarbete är att de nationella mål och krav som anges i styrdokumentet uppfylls. (4 kap. 3 och 5 §§ skollagen)
- Huvudmannen följer upp resultat inom utbildningen, och dokumenterar denna uppföljning. (4 kap. 3 och 6 §§ skollagen)
- Utifrån en analys av det som framkommer i uppföljningen beslutar huvudmannen om nödvändiga utvecklingsåtgärder, och dokumenterar de beslutade åtgärderna. (4 kap. 3 och 6 §§ skollagen)
- Huvudmannen planerar för genomförandet av utvecklingsåtgärder och genomför dessa. Planeringen och åtgärderna dokumenteras. (4 kap. 3 och 6-7 §§ skollagen)

### Åtgärder

- Rektorn respektive huvudman följer upp elevernas trygghet och studiero samt kunskapsresultat på skolövergripande nivå.
- Rektorn respektive huvudman analyserar de resultat som framkommer i uppföljningen.
- Utifrån analysen beslutar rektorn respektive huvudman om nödvändiga utvecklingsåtgärder, för såväl trygghet och studiero som kunskapsresultat.
- Rektorn respektive huvudman dokumenterar uppföljningen, analysen samt de beslutade åtgärderna.

### Ytterligare brist

Skolinspektionen konstaterar att Al-Zahraa Akademi AB inte uppfyller författningskraven avseende att:

- Skolinspektionen bedömer att skolan saknar fungerande rutiner gällande anmälningsskyldighet till socialnämnden. Likaså saknas det utrustning som behövs för att syftet med utbildningen ska kunna uppfyllas.

### Åtgärder

- Utarbeta och implementera rutiner för anmälningsskyldighet till socialnämnden i enlighet med författningarnas krav.
- Säkerställa att eleverna får tillgång till lokaler och utrustning som behövs för att kunna uppnå målen för utbildningen.

## Bedömning

Skolinspektionens utredning visar att det finns brister i den pedagogiska verksamheten vid Alzahraa Idealiska akademi. Undervisningen är ofta på ett påtagligt sätt styrd av läroböcker eller andra likartade uppgifter. En differentierad undervisning, som både ger stöd och stimulans, samt bygger på och tar vara på det som är betydelsefullt för en enskild elev, kan göra att eleven engagerar och anstränger sig mera. Därmed ökar

möjligheterna för eleven att nå de nationella målen för utbildningen. Av tillsynen framgår även att eleverna inte kan utöva ett reellt inflytande över undervisningen, utan den styrs i stort sett av lärarna. Att kunna påverka sin vardag ger eleverna motivation att lära sig mera och förbereder eleverna på att, i linje med skolans demokratiuppdrag, som medborgare vara delaktiga i samhället. Skolinspektionen konstaterar också att brister i skolans miljö och en generell brist på material och fungerande utrustning riskerar att drabba elevernas möjligheter till en undervisning som motsvarar deras behov, förutsättningar, erfarenheter och tänkande. På samma sätt begränsar dessa generella brister lärarnas möjligheter att anpassa och variera undervisningen. Skolinspektionen bedömer vidare att det finns brister i skolans arbete med särskilt stöd. Det finns elever som inte får det stöd de behöver och har rätt till, eftersom skolan inte alltid utreder elevens behov eller att särskilt stöd inte ges på grund av att vårdnadshavare motsätter sig såväl utredningar som insatser för särskilt stöd. Det främjande och förebyggande arbetet mot kränkande behandling vid skolan fungerar inte på ett tillfredställande sätt. Arbetet mot kränkande behandling är i stor utsträckning reaktivt, utgår från akuta händelser och grundar sig inte på en analys av resultat på mätningar av elevernas trygghet. Insatserna mot kränkande behandling är inte regelbundet främjande och förebyggande. Utredningen visar också att elevhälsan inte i första hand används hälsofrämjande och förebyggande utan arbetet präglas av sporadiska insatser samt bristande långsiktighet. Elevhälsans olika kompetenser behövs för att tillsammans med lärarna och övrig personal skapa så goda förutsättningar som möjligt för eleverna att utvecklas mot målen för utbildningen. Skolinspektionens utredning visar vidare att skolan i betydande omfattning organiserar undervisning i könsuppdelade grupper, vilket strider mot läroplanens övergripande värdegrund och uppdrag att motverka traditionella könsmönster, vara allsidig och saklig samt gestalta och förmedla jämställdhet för kvinnor och män. Diskussion om de värderingar som ligger till grund för könsuppdelad undervisning förs inte inom skolans värdegrundsarbete. Utredningen visar också att skolan inte bedriver ett regelbundet, återkommande systematiskt kvalitetsarbete under rektorns ledning, där resultaten på skolövergripande nivå följs upp och analyseras. Skolan följer upp resultaten på individnivå men saknar en samlad dokumenterad analys på grupp- och skolnivå. En sådan analys behövs som grund för prioritering av utvecklingsområden och för att visa hur pågående utvecklingsinsatser konkret bidrar till att höja kvaliteten i verksamheten. Det gäller även huvudmannens systematiska kvalitetsarbete, som inte bedrivs kontinuerligt och långsiktigt för att utveckla verksamheten vid skolenheten.

## Föreläggande

### Undervisning och lärande

*Undervisningen motsvarar inte elevernas behov, förutsättningar, erfarenheter och tänkande*

Skolinspektionen bedömer att det finns brister i den pedagogiska verksamheten vid Alzahraa Idealiska akademi. Utredningen visar att undervisningen inte motsvarar elevernas behov, förutsättningar, erfarenheter och tänkande utan är oftast på ett påtagligt sätt styrd av läroböcker eller andra likartade uppgifter. Även om eleverna i några ämnen kan få olika svåra uppgifter och att det förekommer att någon lärare

frågar eleverna vad de är intresserade av, så utgår inte undervisningen i tillräcklig utsträckning från elevernas behov, erfarenheter och tänkande. Varierade arbetssätt och arbetsformer förekommer enligt tillsynen sällan. Det förekommer också att eleverna får ta hem skolarbetet för att hinna ikapp eller att en elev som är klar med en uppgift får vänta in de andra. En differentierad undervisning, som både ger stöd och stimulans, samt bygger på och tar vara på det som är betydelsefullt för en enskild elev kan göra att eleven engagerar och anstränger sig mera, och därmed ökar möjligheterna för eleven att nå de nationella målen för utbildningen.

Enligt skollagen ska hänsyn tas till barns och elevers olika behov. Även läroplanen betonar att undervisningen ska anpassas till varje elevs förutsättningar och behov och att lärarna har ett utpekat ansvar för att hänsyn tas till den enskilda individens förutsättningar, behov, erfarenheter och tänkande.

Av Skolinspektionens intervjuer med elever och lärare framgår enstaka exempel på att eleverna inom ramen för den ordinarie undervisningen får uppgifter som är anpassade efter deras förkunskaper. Såväl elever som lärare berättar att den som ligger efter får ta hem skolarbete för att komma ikapp. Eleverna berättar i intervjuer att om de blir snabbt färdiga med sina uppgifter uppmanas de till exempel att gå igenom och rätta, hjälpa andra, sedan vänta eller läsa bok. Detta bekräftas till stor del i lärarintervjun. Några elever berättar också att de kan få svårare eller friare uppgifter och att det förekommer att någon lärare frågar eleverna vad de är intresserade av. Eleverna uttrycker i intervjun att de anser att om en elev ligger efter i läroboken borde läraren veta att en elev behöver hjälp även om eleven inte bitt om hjälp. En elev framhåller att de borde få jobba mer i grupper så att vänner kan hjälpa varandra, eftersom några elever inte vågar fråga läraren inför alla kamrater. Av intervjuer med elever framkommer också att i en klass har eleverna läst samma sak flera gånger. Några elever förklarar i intervju att i en klass har flera lärare slutat och ersatts av nya under läsåret. Det har lett till att eleverna får börja om och göra samma saker igen - samma prov, samma innehåll i undervisningen. "Vi säger till, men hon säger att vi ska göra det igen", säger en elev. En annan elev tillägger att man då inte lär sig nya saker.

Rektorn framhåller i Skolinspektionens intervju, att hon anser att variation i undervisningen är viktig. Rektorn berättar i intervjun att hon har uppmanat lärarna att inte enbart ha "katederundervisning" utan vara uppmärksamma på hur eleverna tar till sig undervisningen. "Ibland tycker jag att det är alltför långa lektionspass och eleverna blir trötta av att endast lyssna", säger rektorn.

Skolinspektionens lektionsobservationer visar att eleverna i stort sett uteslutande arbetar med samma uppgifter utan tydlig möjlighet att få individanpassade uppgifter. Ett stort antal observationer visar att alla elever vid de observerade lektionerna har samma typ av uppgifter med undantag av matematik där eleverna kan ha kommit olika långt, och där det finns avsnitt i läroboken med olika svårighetsgrader.

*Eleverna har inte ett reellt inflytande över undervisningens innehåll*

Skolinspektionen bedömer att elevernas möjligheter att ha inflytande på innehåll och arbetssätt i undervisningen är begränsade. Av tillsynen framgår att eleverna inte kan utöva ett reellt inflytande över undervisningen, utifrån ålder och mognad, utan den styrs i stort sett av lärarna. Det är viktigt att som elev ha möjlighet att göra sin röst hörd och vara aktiv i utformningen och utvecklingen av skolarbetet. Att kunna påverka sin vardag ger också eleverna motivation att lära sig mera och förbereder eleverna på att, i linje med skolans demokratiuppdrag, som medborgare vara delaktiga i samhället och hur samhället utvecklas.

Enligt läroplanen ska de demokratiska principerna att kunna påverka, ta ansvar och vara delaktig omfatta alla elever. Elever ska ges inflytande över utbildningen. Läraren ska utgå från att eleverna kan och vill ta ett personligt ansvar för sin inläring och för sitt arbete i skolan. Vidare ska läraren svara för att alla elever får ett reellt inflytande på arbetssätt, arbetsformer och undervisningens innehåll. Läraren ska se till att inflytandet ökar med stigande ålder och mognad, verka för att flickor och pojkar får ett lika stort inflytande över och utrymme i undervisningen och tillsammans med eleverna planera och utvärdera undervisningen.

I intervjuer med elever, rektorn och lärare framgår endast sporadiska exempel på elevinflytande. Några elever berättar att det förekommer att eleverna får rösta mellan olika förslag, och att de i ett par ämnen får lämna förslag vid terminsplanering och ibland bestämma arbetssätt samt välja exempelvis aktiviteter de är intresserade av. En elev kommenterar att man mest lyssnar på vad läraren säger att eleverna ska göra utan att fundera på delaktighet och någon elev hänvisar till att rektorn sagt att eleverna kan komma till henne om de vill ändra på något, vilket också bekräftas i intervjun med rektorn. I lärarintervjuer nämns några exempel på att lärare uppmuntrar elever att komma med förslag och idéer, till exempel i slöjd, men en lärare uttrycker att man som lärare vanligtvis vet vad som är viktigt för eleverna.

En sammanfattning av Skolinspektionens lektionsobservationer visar att eleverna inte vid något observerat tillfälle gavs inflytande på innehåll och arbetssätt.

***Motivering till föreläggande som ingripande***

Då verksamheten vid Alzahraa Idealiska akademi, inte uppfyller de krav som följer av de föreskrifter som gäller för verksamheten föreligger skäl att förelägga huvudmannen Al-Zahraa Akademi AB att fullgöra sina skyldigheter och vidta åtgärder för att avhjälpa bristerna.

**Extra anpassningar och särskilt stöd**

Skolinspektionen bedömer att det finns brister i arbetet med särskilt stöd vid Alzahraa Idealiska Akademi. Det finns elever som inte får det stöd de behöver och har rätt till eftersom vårdnadshavare motsätter sig såväl utredningar som insatser för särskilt stöd. Vårdnadshavare får skriva under en blankett som skolan tillhandahåller, där de intygar att eleven blivit erbjuden särskilt stöd, men inte vill att eleven ska få sådant stöd. På detta sätt begränsas skolans arbete med att ge elever det särskilda stöd de behöver och

har rätt till. Skolinspektionen vill framhålla att om en elev är i behov av särskilt stöd är det skolans skyldighet att se till att eleven får särskilt stöd, oavsett vårdnadshavarens inställning.

Skollagen föreskriver att rektorn ska se till att elevens behov av särskilt stöd skyndsamt utreds. Behovet av särskilt stöd ska även utredas om eleven uppvisar andra svårigheter i sin skolsituation. Om en utredning visar att en elev är i behov av särskilt stöd ska han eller hon ges sådant stöd. Det särskilda stödet ska ges på det sätt och i den omfattning som behövs för att eleven ska ges möjlighet att nå de kunskapskrav som minst ska uppnås.

I intervjuer med elevhälsans representanter och med lärare framgår uppfattningen att det kan finnas elever i behov av särskilt stöd som inte får det stöd de har rätt till. Även skolans låga kunskapsresultat tyder på att det inte kan uteslutas att det finns elever som är i behov av särskilt stöd, men som inte får det. Det finns, enligt elevhälsan, ett motstånd bland vårdnadshavare och fall där vårdnadshavare nekar skolan att utreda elever som anses ha mycket omfattande behov av stöd och att motståndet anses vara en kulturell fråga. Detta leder till bristande utredningar och kunskap om elevernas eventuella behov av stöd. I samtliga lärarintervjuer och i intervju med rektorn framgår vidare att vårdnadshavare kan motsätta sig att deras barn får särskilt stöd. Flera lärare beskriver i intervju att vissa vårdnadshavare nekar skolan att ge deras barn särskilt stöd, något som är en utmaning för skolan. Det gäller även stöd inom skoldagens ram, till exempel om en elev behöver gå ifrån klassen till specialläraren. Det framkommer också i intervjun att det har hänt att vårdnadshavare tagit sina barn från skolan när de förstått att skolan ansett att barnen behöver särskilt stöd, vilket barnen förlorar mycket på, enligt lärarna. I intervjuer med elevhälsan, lärarna och rektorn framkommer vidare att skolan tillämpar ett system där vårdnadshavare får skriva på en blankett där de intygar att deras barn erbjudits särskilt stöd, men att de som vårdnadshavare fransäger sig den rättigheten. Lärarna säger också i intervjun att vårdnadshavarna accepterar skolans rutin, som ger dem möjlighet att fransäga sig rätten till särskilt stöd för deras barn.

### ***Motivering till föreläggande som ingripande***

Då verksamheten vid Alzahraa Idealiska akademi, inte uppfyller de krav som följer av de föreskrifter som gäller för verksamheten föreligger skäl att förelägga huvudmannen Al-Zahraa Akademi AB att fullgöra sina skyldigheter och vidta åtgärder för att avhjälpa bristerna.

### **Trygghet, studiero och åtgärder mot kränkande behandling**

Skolinspektionen bedömer att Alzahraa Idealiska Akademi har brister när det gäller skolans målinriktade arbete för att motverka kränkande behandling av elever. Arbetet mot kränkande behandling är i stor utsträckning reaktivt och utgår från akuta händelser och insamlande av incidentrapporter. Arbetet grundar sig inte på en analys av resultat avseende elevernas trygghet, det saknas konkreta och uppföljningsbara mål för arbetet och insatserna för att motverka kränkande behandling genomförs inte regelbundet. Utredningen visar också att skolans plan mot kränkande behandling inte utgör ett fungerande verktyg för det målinriktade, förebyggande arbetet.

Enligt skollagen ska huvudmannen se till att det inom ramen för varje särskild verksamhet bedrivs ett målinriktat arbete för att motverka kränkande behandling av elever. Vidare anges att huvudmannen ska se till att det genomförs åtgärder för att förebygga att elever utsätts för kränkande behandling. I detta arbete ingår att varje år upprätta en plan med en översikt över de åtgärder som behövs för att förebygga och förhindra kränkande behandling av barn och elever. Planen ska innehålla en översikt över de åtgärder som avses påbörjas eller genomföras under det kommande året. En redogörelse för hur de planerade åtgärderna har genomförts ska tas in i efterföljande års plan.

Skolinspektionens utredning visar att skolans arbete för att motverka kränkande behandling av elever i stor utsträckning är reaktivt. I intervjuer med lärare och rektorn framgår några konkreta exempel på insatser för att främja tryggheten på skolan men att åtgärdande insatser dominerar. Både lärare och rektorn nämner i intervjuer att skolan vid starten av varje hösttermin har en så kallad "Friendsdag" med inslag som syftar till att främja kamratskap, att skolan har ett trygghetsteam samt att husmodellen används för att kartlägga otrygga platser på skolområdet. Rektorn hänvisar i intervjun till att alla ska följa skolans regler och att hon i egenskap av rektor agerar på förekommen anledning när elever kommer och berättar om incidenter. Rektorn säger vidare att skolan har identifierat skolbussarna som problemområde, och att skolpersonal med hjälp av övervakningskameror kan se vilka elever som bråkat på bussen och att rektor då kan tala med dessa elever. Övriga problemområden som identifierats i den aktuella likabehandlingsplanen uppger rektorn att hon har begränsad kännedom om.

De intervjuade i elevhälsan beskriver att trygghetsteamet, som består av kurator och tre lärare, regelbundet tar upp incidentrapporter om exempelvis mobbning och slagsmål mellan elever, samt att lärare ofta skickar elever till kuratorn om det uppstår bråk och konflikter. Huvudmannen säger i intervjun att huvudmannens representant, tillika rektor, går igenom incidentrapporter tillsammans med kuratorn. Vid Skolinspektionens tillsyn hade det enligt de intervjuade sedan läsårsstarten 2016/17 inkommit 50-60 rapporter, som kuratorn sammanställt till huvudmannen. Det framgår dock inte hur man analyserar det som framkommer i sammanställningen eller vilka förebyggande åtgärder som vidtas med anledning av incidentrapporternas innehåll. Rektorn har ingen uppfattning om hur det såg ut föregående läsår och säger vidare att skolan inte fokuserar på några speciella områden när det gäller att förebygga kränkningar, utan tar tag i varje händelse direkt.

Även skolans aktuella plan mot diskriminering och kränkande behandling som Skolinspektionen har tagit del av, återspeglar inte förhållandena på skolan. Som främjande insatser anges Friendsdag, kamratstödjare, trygghetsteam och skolregler och de olika diskrimineringsgrunderna finns uppräknade utan tydlig koppling till insatserna. I planen beskrivs också att skolan använt den så kallade husmodellen för att kartlägga otrygga platser, men resultatet av kartläggningen framgår inte av planen. Det finns vidare flera prioriterade områden för det förebyggande arbetet mot kränkande behandling, men inga utvärderingsbara mål för det förebyggande arbetet. Några av områdena och de tänkta insatserna är allmänt hållna och beskrivs i oprecisa ordalag, exempelvis att "lyfta temat" när det gäller etnicitet, att vuxna ska "konsekvent agera" om elever använder ett respektlöst språk samt att "uppföljning sker kontinuerligt och

regelbundet". Undantag är området som gäller ordningen på skolbussarna. I det sammanhanget framgår mycket tydliga åtgärder i form av exempelvis övervakningskameror, bussvakter och möjligheter att stänga av elever från bussen vid "upprepad misskötsamhet". Kopplingen till förekomst av kränkande behandling och diskriminering är dock inte tydlig, utan det handlar om att motverka rena störningar av ordningen på skolbussarna. Vid genomgången konstateras också att förskoleklassen inte nämns alls i planen.

### **Motivering till föreläggande som ingripande**

Då verksamheten vid Alzahraa Idealiska akademi, inte uppfyller de krav som följer av de föreskrifter som gäller för verksamheten föreligger skäl att förelägga huvudmannen Al-Zahraa Akademi AB att fullgöra sina skyldigheter och vidta åtgärder för att avhjälpa bristerna.

### **Förutsättningar för lärande och trygghet**

#### *Undervisningen sker i könsuppdelade grupper*

Skolinspektionen bedömer att skolan genom att organisera undervisning i könsuppdelade grupper handlar i strid mot läroplanens värdegrund och uppdrag att motverka traditionella könsmonster och se till att elever får en likvärdig utbildning. Skolinspektionen gör denna bedömning dels på grund av den omfattning och den tidsperiod som undervisning i könsuppdelade grupper bedrivits på skolan; dels på grund av att det inte bedrivs ett tillräckligt aktivt och medvetet värdegrundsarbete på skolan för att främja flickors och pojkars lika rätt och möjligheter och för att motverka traditionella könsmonster. Skolinspektionens utredning visar att all undervisning i ämnena hem- och konsumentkunskap och idrott och hälsa sker i könsuppdelade grupper. Vidare sker undervisning i könsuppdelade grupper delvis i ämnet biologi avseende sex- och samlevnad. Denna uppdelning har skett under en längre tid. Av kursplanerna i hem- och konsumentkunskap, biologi samt idrott och hälsa framgår att undervisningen i dessa ämnen bland annat har som syfte att relatera till frågor som rör könsroller och jämställdhet. Ur det perspektivet behöver både pojkars och flickors erfarenheter, uppfattningar och åsikter få utrymme och diskuteras i undervisningen. Vid den uppdelning i grupper som sker vid skolan riskerar eleverna att inte få möta dessa olika perspektiv. Vidare riskerar den gruppindelning som sker vid skolan att påverka elevers uppfattning av vad som är kvinnligt och manligt. Skolan kan därmed inte anses arbeta tillräckligt för att främja flickors och pojkars lika rätt och möjligheter samt för att motverka traditionella könsmonster. Denna brist medför en risk för att traditionella könsmonster långsiktigt cementeras. Något som i förlängningen försvårar ett vuxenliv utan begränsningar på grund av kön.

Under rubriken "En likvärdig utbildning" i läroplanen (Lgr 11) anges bland annat att skolan aktivt och medvetet ska främja kvinnors och mäns lika rätt och möjligheter. Det sätt på vilket flickor och pojkar bemöts och bedöms i skolan, och de krav och förväntningar som ställs på dem, bidrar till att forma deras uppfattningar om vad som är kvinnligt och manligt. Skolan har ett ansvar för att motverka traditionella könsmonster. Den ska därför ge utrymme för eleverna att pröva och utveckla sin förmåga och sina intressen oberoende av könstillhörighet.

Alla människors lika värde och jämställdhet mellan kvinnor och män är de värden som skolan ska gestalta och förmedla.

Av Lgr 11, kursplanen för ämnet hem- och konsumentkunskap framgår att en del av det centrala innehållet för årskurs 7-9 är arbetsfördelningen i hemmet ur ett jämställdhetsperspektiv. Det innebär att eleverna ska få kunskaper om, och ges möjlighet att reflektera över, hur arbetsuppgifter i hemmet fördelas mellan män och kvinnor. Här finns möjlighet att anlägga ett genusperspektiv för att kunna diskutera hur uppdelningen av hemarbetet i förlängningen påverkar mäns och kvinnors deltagande i familjelivet, yrkeslivet och samhällslivet. Av kursplanen för ämnet idrott och hälsa framgår att en del av det centrala innehållet för årskurs 7-9 är hur individens val av idrotter och andra fysiska aktiviteter påverkas av olika faktorer, till exempel av kön. Av kursplanen för ämnet biologi framgår att en del av det centrala innehållet för årskurs 4-6 är människans pubertet, sexualitet och reproduktion samt frågor om identitet, jämställdhet, relationer, kärlek och ansvar.

I förarbetena till skollagen (Prop. 2009/10:165 s. 341) gällande ledighet och befrielse från obligatoriska inslag i undervisningen anges bland annat följande. Av gällande skolförfattningar framgår att undervisningen i skolan ska vara allsidig och saklig samt att undervisningen ska utformas så att alla elever kan delta oberoende av elevens och elevens vårdnadshavares religiösa eller filosofiska uppfattning. Skolan bör tillfälligtvis, om det är rimligt, kunna använda gruppindelning eller andra organisatoriska och pedagogiska åtgärder för att undvika att känsliga situationer uppstår för enskilda elever eller grupper av elever. Det kan till exempel avse simundervisning där flickor och pojkar skiljs åt. Undervisningen ska dock bedrivas i enlighet med den värdegrund som anges i läroplanen.

Av elev- och lärarintervjuer framgår att samtliga lektioner i idrott och hälsa på skolan är könsuppdelade. Samtliga elever berättar i intervjuer att det handlar om att en flicka inte ska visa sig utan sjal för pojkar och ingen elev ifrågasätter att det är på detta sätt, även om yngre elever uttrycker att det inte skulle vara ett problem med blandade grupper. Lärarna anger att problemet är att flickorna känner sig generade inför pojkarna om de tar av sig sin sjal och att det är viktigt att ge flickorna större utrymme att utöva rörelse och idrott. Enligt representanter för elevhälsan vill inte eleverna på grund av kulturella skäl simma med det motsatta könet eftersom de inte vill visa sin kropp.

Av Skolinspektionens intervju med lärare framgår att undervisning i ämnet hem- och konsumentkunskap bedrivs i könsuppdelade grupper. I intervju med läraren i hem- och konsumentkunskap framkommer att syftet med att ha undervisningen i separata pojk- och flickgrupper är att påverka pojkarnas attityd till matlagning och annat hushållsarbete. Om det skulle vara flickor i gruppen tror läraren att pojkarna inte skulle göra något alls.

Av Skolinspektionens intervjuer med lärare, representanter för elevhälsan, rektorn samt äldre elever framgår också att undervisning i ämnet biologi vad gäller sex och samlevnad bedrivs i könsuppdelade grupper. Skolsköterskan uppger att hon har rektorns uppdrag att i samverkan med en lärare i biologi undervisa i sex och

samlevnad i separata pojk- och flickgrupper inom ramen för NO/biologi i årskurs 8. Det uppfattas som framgångsrikt av såväl äldre elever som lärare och representanter för elevhälsan eftersom eleverna sägs våga ställa flera frågor om de är i separata samtalsgrupper. Skolsköterskan uppger att hon hade velat blanda grupperna men det blir en upprördhet hos vårdnadshavarna, något som också rektorn bekräftar.

Skolinspektionens utredning visar vidare att det inte bedrivs ett tillräckligt aktivt och medvetet värdegrundsarbete för att främja flickors och pojkars lika rätt och möjligheter och för att motverka traditionella könsmonster. Rektorn uppger visserligen att lärarna tar upp genusfrågor och jämställdhet i undervisningen. I intervju med lärare framkommer dock att de tar upp frågor kring genus om det är någon elev som tar upp en sådan fråga i undervisningen. Lärarna berättar att uppdelningen av flickor och pojkar på idrotten inte har varit någon särskild fråga. Av intervjuer med elever, lärare och representanter för elevhälsan framgår inget som tyder på att könsuppdelade lektioner har diskuterats i personalen på skolan eller med skolledningen, utan det är den ordning som sedan en längre tid råder på skolan. Rektorn säger dock att skolan diskuterar förändringar av grupperna inom idrott och hälsa i fråga om de yngsta eleverna. I intervjuer med elevhälsa, lärare samt rektor/huvudman framgår vidare att vårdnadshavare har stort inflytande över skolverksamheten samt att majoriteten av vårdnadshavarna har en negativ inställning till blandade grupper i framför allt idrott och hälsa och biologilektioner som berör sex och samlevnad.

*Elevhälsan används inte främst förebyggande och hälsofrämjande, för att stödja elevernas utveckling mot utbildningens mål*

Utredningen visar också att elevhälsan inte arbetar hälsofrämjande och förebyggande i tillräcklig utsträckning utan arbetet präglas av sporadiska insatser, reaktivt arbete samt bristande långsiktighet. Elevhälsoteamet är visserligen sammansatt så att alla kompetenser är representerade, men på grund av att huvudmannen begränsar förutsättningarna för elevhälsans medarbetare att utföra sina uppdrag utförs inte ett hälsofrämjande och förebyggande arbete i enlighet med styrdokumentens krav. Personalomsättningen på skolenheten har medfört bristande kontinuitet i elevhälsoteamets sammansättning, vilket också har försvårat elevhälsans hälsofrämjande och förebyggande arbete. Elevhälsans olika kompetenser behövs för att tillsammans med lärarna och övrig personal skapa så goda förutsättningar som möjligt för eleverna att utvecklas mot målen för utbildningen.

Enligt skollagen ska det för eleverna [i förskoleklassen och] i grundskolan finnas elevhälsa. Elevhälsan ska omfatta medicinska, psykologiska, psykosociala och specialpedagogiska insatser. Elevhälsan ska främst vara förebyggande och hälsofrämjande, och elevernas utveckling mot utbildningens mål ska stödjas.

I förarbetena till skollagen (prop. 2009/10:165 s. 276) betonas att arbetet med elevhälsa förutsätter en hög grad av samverkan mellan elevhälsans personal och övriga personalgrupper i skolan. Det anges även att elevhälsan i det individuellt inriktade arbetet har ett särskilt ansvar för att undanröja hinder för varje enskild elevs lärande och utveckling. De mer generellt inriktade uppgifterna, där elevhälsans medverkan är viktig, rör bland annat elevernas arbetsmiljö och skolans värdegrund.

Av intervjuer och dokumentation framgår att det saknas en långsiktig planering över de olika årskurserna för hälsofrämjande och förebyggande arbete och det sker ingen organiserad samverkan mellan elevhälsans personal och lärare inom detta område. I intervju med representanter för elevhälsan framgår några enstaka exempel på hälsofrämjande och förebyggande insatser till exempel att skolsköterskan i några klasser har pratat om kost, motion och sömn samt sex och samlevnad. Skolans trygghetsteam, där även kuratorn ingår, träffas regelbundet, men det arbete som beskrivs i intervjun med representanter för elevhälsan är huvudsakligen reaktivt och bygger på genomgång av incidentrapporter, ofta kring mobbning och slagsmål. Efter Skolinspektionens tillsynsbesök har två av elevhälsans representanter lämnat in en lista till rektorn med önskemål om olika teman som skulle kunna vara aktuella, exempelvis droger och hedersvåld. Rektorn har i en kommentar till protokollet från intervjun med kuratorn benämnt listan "plan" och skrivit att "skolan har för avsikt att genomföra planen under innevarande termin" och där beskrivit det som att det enbart rör sig om undervisning i sex- och samlevnad. I en kompletterande intervju med kuratorn framkommer att rektorn inte är tydlig med vad som gäller, utan kan snabbt ändra förutsättningarna för elevhälsans arbete. I den kompletterande intervjun uppger kuratorn att elevhälsan inte bedriver ett förebyggande arbete.

#### ***Motivering till föreläggande som ingripande***

Då verksamheten vid Alzahraa Idealiska akademi, inte uppfyller de krav som följer av de föreskrifter som gäller för verksamheten föreligger skäl att förelägga huvudmannen Al-Zahraa Akademi AB att fullgöra sina skyldigheter och vidta åtgärder för att avhjälpa bristerna.

#### **Styrning och utveckling av verksamheten**

Skolinspektionen bedömer att det finns brister i kvalitetsarbetet på såväl skolnivå som på huvudmannanivå vid Alzahraa Idealiska akademi. Utredningen visar att skolan inte bedriver ett regelbundet, återkommande systematiskt kvalitetsarbete under rektorns ledning. Skolan följer upp resultaten på individnivå men saknar en samlad analys på grupp- och skolnivå. Det gäller såväl analys av resultat för trygghet och studiero som kunskapsresultat. En sådan analys behövs som grund för prioritering av utvecklingsområden och för att visa hur pågående utvecklingsinsatser konkret bidrar till att höja kvaliteten i verksamheten. Skolans insatser för utveckling grundar sig inte i analys och slutsatser av föregående läsårs resultat. Eftersom skolans kvalitetsarbete brister får inte huvudmannen tillräckliga underlag för att kunna bedriva kvalitetsarbetet på huvudmannnivå. Ett tydligt inriktat, regelbundet och väl förankrat utvecklingsarbete är av största vikt, inte minst mot bakgrund av stor personalomsättning. Omsättningen på personal är generellt stor, det gäller inte minst i skolans ledning, men också i lärarkåren, och påverkar kontinuiteten i all samverkan och planering och i allt utvecklingsarbete. På det sättet riskerar omsättningen på personal att negativt drabba både kvalitet och likvärdighet i skolans verksamhet.

Enligt skollagen är det rektorns respektive huvudmannens ansvar att se till att det bedrivs ett systematiskt och kontinuerligt kvalitetsarbete som består i planering, uppföljning och utveckling av utbildningen och att detta arbete dokumenteras.

Inriktningen på det systematiska kvalitetsarbetet ska vara att de mål som finns för utbildningen i skollagen och andra föreskrifter (nationella mål) uppfylls.

Av förarbeten till skollagen framgår bl.a. följande. Arbetet med att utveckla verksamheten är en process där analys och värdering bl.a. av skolans resultat och redan vidtagna åtgärder måste ligga till grund för beslut och åtgärder för förbättring. Det innebär att huvudmannen ska ha ett kvalitetsarbete med struktur, rutiner, processer och resurser, vilket är en förutsättning för ledning och styrning av verksamheten (prop. 2009/10:165 s. 304). Vidare framgår att kvalitetsarbetet på huvudmannanivå ska bygga på de uppgifter som kommer fram i verksamheternas kvalitetsarbete och på andra uppgifter som är väsentliga för uppföljningen och utvecklingen av utbildningen. Även huvudmannens styrning, uppföljning, utvärdering och utveckling av verksamheterna bör analyseras särskilt (prop. 2009/10:165 s. 306).

Enligt Skolverkets allmänna råd om systematiskt kvalitetsarbete för skolväsendet (SKOLFS 2012:98) innebär systematiskt och kontinuerligt att arbetet ska bedrivas strukturerat och uthålligt med fokus på en långsiktig utveckling. Varje skolenhet måste därför hitta sina former och rutiner för kvalitetsarbetet. Utgångspunkten är alltid densamma, att identifiera utvecklingsområden för ökad måluppfyllelse i förhållande till de nationella målen. Vidare framgår av de allmänna råden att rektorn bör se till att dokumentationen av kvalitetsarbetet är tillräcklig för att ligga till grund för analys och beslut på enhetsnivå om prioriteringar av utvecklingsinsatser, skapa rutiner och former för dokumentation som är effektiva och ändamålsenliga för enhetens kvalitetsarbete, samt sträva efter att dokumentationen ger en samlad bild av utbildningens kvalitet inom enheten.

I intervjuer med lärarna framgår att uppföljning av resultaten främst sker på elevnivå och att lärarna inte är delaktiga i kvalitetsarbetet på skolövergripande nivå. I lärarintervjuerna ges inga konkreta svar på frågor om skolans systematiska kvalitetsarbete. Någon lärare nämner dock att planen för kvalitetsarbetet är uppdaterad och att det ska bli genomgång i arbetslaget. En lärare säger också att skolan kommer att använda Skolverkets kvalitetsverktyg för "Bedömning, Reflektion, Utveckling, Kvalitet" (BRUK). I samtliga lärarintervjuer hänvisar lärarna till klass- eller mitterminskonferenser, där främst elever som riskerar att inte nå målen samt deras behov av stöd diskuteras på individnivå. Någon lärare anger att den analys som genomförs begränsar sig till lärares egna reflektioner över det egna ämnet. I lärarintervju framkommer också att lärarna inte på något sätt har varit delaktiga i att ta fram kvalitetsredovisningen för föregående läsår. Även i intervjun med representanter för elevhälsan framgår att den uppföljning av resultat som sker inskränker sig till elevernas individuella kunskapsresultat och behov av stöd. Det har varit genomgång av elevers behov av särskilt stöd på individnivå, samt hur arbetet ska struktureras och effektiviseras, säger de intervjuade. Någon nämner i intervjun att man deltagit "litegrann" i analys, men inte det senaste läsåret. I en kompletterande intervju med kuratorn framkommer också att skolan inte systematiskt har följt upp elevernas frånvaro, trots att rektorn uppgett att sådan uppföljning görs.

I intervjun med en av utvecklingscheferna framgår att det systematiska kvalitetsarbetet är eftersatt.

Utvecklingschefen säger i intervju att hon av rektorn fick uppdraget att se över skolans olika dokument och hon har gjort stora redigeringar i kvalitetsplanen. Bland annat har hon i dokumenten tydliggjort vem som ska ha ansvar för åtgärder inom olika områden. Exempelvis har arbetslagsledarnas ansvar att initiera kvalitetsplanen i sitt arbetslag poängterats. Den halvårsutvärdering som enligt planen skulle vara gjord i januari 2017 har enligt den intervjuade inte genomförts. Utvecklingschefen säger att denne tror att en elevenkät kan vara aktuell att genomföra, men vet inte när och hur.

Utvecklingschefen nämner också att elevers kunskapsresultat på individnivå följs upp på mittermiskonferens, men att ingenting i realiteten förändras i elevernas situation efter denna konferens, där det är meningen att stödinsatser för enskilda elever ska diskuteras.

Även av intervjuer med rektorn framgår att kvalitetsarbete på skolan respektive huvudmannanivå inte bedrivs systematiskt och kontinuerligt, utifrån identifierade utvecklingsbehov. På frågan hur rektorn leder utvecklingsarbetet på skolan hänvisar hon till det samarbete skolan sedan 2015 har med Skolverket inom projektet "Samverkan för bästa skola". Rektorn säger vidare att den nya verksamhetsplanen med årshjul för kvalitetsarbetet ännu inte är implementerad. När det gäller att följa upp trygghet och studiero säger rektorn att skolan enligt verksamhetsplanen ska genomföra en elevenkät i februari. Rektorn beskriver också i flera sammanhang att hon ofta uppmanar elever och vårdnadshavare att vända sig till henne personligen med synpunkter och klagomål som gäller förhållandena på skolan.

Eftersom uppföljning på skolnivå brister saknas det tillräckliga underlag för analys och förbättringsåtgärder på huvudmannanivå. Det finns dock några utpekade utvecklingsområden för skolan, exempelvis att stärka det svenska språket och värdegrundsarbetet, samt åtgärder i form av rekrytering av personal, utökad tjänstgöring för befintlig personal och satsningar på kompetensutveckling.

Huvudmannen har till Skolinspektionen skickat in skolans kvalitetsredovisning för 2015/16, en verksamhetsplan för 2016/17 och en årsplan för skolans systematiska kvalitetsarbete. Kvalitetsredovisningen, som sammanställts av en före detta biträdande rektor, beskriver exempelvis skolans koppling till Skolverket i projektet "Samverkan för bästa skola" och innehåller åtgärder inom ramen för detta projekt vidtagna under 2015/16, exempelvis insatser av externa föreläsare och handledning i pedagogiska frågor. Konkret visar beskrivningen att åtgärder vidtagits för att förbättra studieron, något som varit aktuellt på skolan under lång tid. Det finns dock inga resultat i kvalitetsredovisningen som avser trygghet och studiero. När det gäller kunskapsresultat redovisas siffror som visar utveckling över tid, med stora skillnader mellan åren. Den analys som genomförts när det gäller merparten av resultaten är mycket knapphändig och det saknas analys med koppling till låga kunskapsresultat samt analys av orsaker som kan finnas i skolans arbetssätt och lärarnas undervisningsmetoder. Kunskapsresultaten för årskurs 9 föregående läsår visar hög måluppfyllelse, och det sägs bekräfta att skolans insatser varit framgångsrika utan att en närmare analys har gjorts.

Verksamhetsplanen för 2016/17 är utarbetad i slutet av höstterminen 2016. Den avspeglar mycket av det som framkommit i kvalitetsredovisningen men är mera

konkret och framåtsyftande. Åtgärderna är också till stor del kopplade till Samverkan för bästa skola. Det finns även en årsplan för skolans systematiska kvalitetsarbete som färdigställdes precis i slutet av höstterminen 2016 och ger en tydlig översikt över vad som ska ske, när det ska ske samt vem som ska ansvara för att insatserna ska bli genomförda.

I kompletterande skrivelse beskriver huvudmannens representant, tillika rektor, en grundstruktur som enligt henne är utgångspunkt för det systematiska kvalitetsarbetet. Skolinspektionens bedömning vid tillsynen är ändå att kvalitetsarbetet har brister, baserat på att huvudmannens representant/rector vid tidigare intervjutillfällen trots direkta frågor inte redogjort för huvudmannens/skolans systematiska kvalitetsarbete.

### **Motivering till föreläggande som ingripande**

Då verksamheten vid Alzahraa Idealiska akademi, inte uppfyller de krav som följer av de föreskrifter som gäller för verksamheten föreligger skäl att förelägga huvudmannen Al-Zahraa Akademi AB att fullgöra sina skyldigheter och vidta åtgärder för att avhjälpa bristerna.

### **Ytterligare brist**

*Skolan har brister när det gäller orosanmälningar till socialnämnden*

Skolinspektionens utredning visar att skolan inte alltid gör orosanmälningar till socialnämnden när det är befogat, trots att all skolpersonal är skyldiga att göra detta. Rektorn säger visserligen i Skolinspektionens intervju att skolan uppfyller kraven när det gäller orosanmälningar, men Skolinspektionens bedömning är att medarbetare på skolan begränsas från att göra anmälningar.

I skollagen anges att den som är anställd i skolverksamhet, ska på socialnämndens initiativ i frågor som rör barn som far illa eller riskerar att fara illa samverka med samhällsorgan, organisationer och andra som berörs. Närmare bestämmelser om skyldighet att anmäla till socialnämnden att ett barn kan behöva nämndens skydd finns i socialtjänstlagen.

I intervjuer med kuratorn och lärare framgår att skolans rektor är restriktiv när det gäller orosanmälningar till sociala myndigheter. Kuratorn uppger att rektorn kräver att få lämna sitt godkännande innan en orosanmälan görs. Kuratorn berättar vidare att hon har diskussioner med rektorn kring detta och att hon gjort orosanmälan som rektorn ansåg inte borde ha gjorts. Vidare framkommer i intervjun med kuratorn att personal tidigare har fått sluta för att de gjort orosanmälningar som huvudmannen inte accepterat. Att huvudmannen begränsar personalens möjlighet att göra anmälan framgick även i Skolinspektionens intervju med dåvarande kurator våren 2016. I lärarintervju framkommer också bilden av att skolan är försiktig med anmälningar till socialnämnden eftersom det förekommer att elever i sådana fall lämnar skolan.

Rektorn ger i intervju en annan bild; att hon inte begränsar kuratorns yrkesutövning inom detta område och ger exempel på att anmälningar till socialnämnden har gjorts. Rektorn säger också att det inte är en ovanlig åtgärd och att det läsåret 2016/17 hittills

har skickats fyra orosanmälningar från skolan. Rektorn har också lämnat synpunkter på Skolinspektionens protokoll från intervjun med kuratorn. Där hänvisar rektorn till att skolan har en policy att rektorn alltid skriver under orosanmälningar för att hon "önskar förebygga att enskilda medarbetare riskerar att utsättas för obehagliga reaktioner från vårdnadshavarnas sida".

#### *Skolans miljö och utrustning har brister*

Utredningen visar att det finns brister i skolans miljö och en generell brist på material och fungerande utrustning riskerar att drabba elevernas möjligheter att nå målen för utbildningen i flera ämnen. Till exempel har skolan knapphändig tillgång till modern utrustning i form av digitala lärverktyg. Skolan har visserligen köpt in datorer som på sikt är tänkta att användas i undervisningen och en lärare har i uppdrag att bygga upp kompetensen hos såväl lärare som elever när det gäller IT-användning. Vid tillsynsbesöket var datorerna dock inte tillgängliga som verktyg i det dagliga arbetet, eftersom inget klassrum utöver en låst datasal utrustats med datorer. Användning av digitala lärverktyg har inte konstaterats vid några lektionsobservationer, trots att sådana inslag ingår i det centrala innehållet i flera ämnen, som stöd för exempelvis skriftlig produktion, beräkningar eller skapande. Det medför en risk att eleverna varken får varierande möjligheter till lärande eller den vägledning de skulle behöva för att navigera i ett snabbt förändrande samhälle, där förmågan att kritiskt granska information är central. Bristande utrustning begränsar elevernas rätt till en undervisning som motsvarar deras behov, förutsättningar, erfarenheter och tänkande. På samma sätt begränsar dessa brister lärarnas möjligheter att anpassa och variera undervisningen.

Enligt skollagen ska de lokaler och den utrustning finnas som behövs för att syftet med utbildningen ska kunna uppfyllas. Vidare ska eleverna ha tillgång till böcker och andra lärverktyg som behövs för en tidsenlig utbildning. Av förarbetena till skollagen framgår att den snabba utvecklingen av informationsteknologin under de senaste decennierna har inneburit stora förändringar avseende hur undervisningen bedrivs och vilken utrustning som eleverna använder.

Med lärverktyg avses således den utrustning och materiel, förutom böcker, som eleverna behöver för att kunna nå målen för utbildningen. I läroplanen anges att rektorn bl.a. ansvarar för att skolans arbetsmiljö utformas så att eleverna får tillgång till handledning, läromedel av god kvalitet och annat stöd för att själva kunna söka och utveckla kunskaper, t.ex. datorer och andra hjälpmedel.

Skolinspektionens observationer visar att det finns brister när det gäller skolans miljö, utrustning och undervisningsmaterial. I salarna för idrott och hälsa är redskap trasiga, flera maskiner är ur funktion i lokalerna för hem- och konsumentkunskap samt slöjd och inredningen i bildsalen är sliten. Böcker är nötta och det är i klassrummen allmän brist på eller avsaknad av synligt material för eleverna att arbeta med.

Även av intervjuer med elever framgår att det inte finns tillräckligt med material och modern utrustning för att skolarbetet ska kunna genomföras på ett ändamålsenligt sätt. Elever har i intervjuer med Skolinspektionen framfört att det förekommer att de saknar

grundläggande material samt att det förekommer att lärare tar med sig eget material hemifrån för att kunna genomföra planerad undervisning. Bristen på tillgängliga datorer och läsplattor är också påtaglig enligt eleverna, som nämner att det finns en datasal som de inte får använda. Flera elever säger också i intervju att läroböckerna är slitna. Elever berättar vidare att det ofta händer att maskiner i såväl textil- som trä- och metallslöjd inte fungerar.

Även av intervjuer med lärare framgår att det finns materiella brister. Lärare uppger i intervju att laborationsutrustning för naturorienterade ämnen saknas liksom tillgängliga datorer och multimedieprodukter. En lärare bekräftar också att det finns ett antal symaskiner i slöjdlokalen som inte fungerar. I efterhand har huvudmannen dock skickat in dokumentation där flera lärare intygar att de inte saknar något material samt olika följesedlar och kvitton som visar att visst material har köpts in efter Skolinspektionens tillsynsbesök.

#### **Motivering till föreläggande som ingripande**

Då verksamheten vid Alzahraa Idealiska akademi, inte uppfyller de krav som följer av de föreskrifter som gäller för verksamheten föreligger skäl att förelägga huvudmannen Al-Zahraa Akademi AB att fullgöra sina skyldigheter och vidta åtgärder för att avhjälpa bristerna.

### **Områden där Skolinspektionen inte har funnit brister**

#### **Bedömning och betygssättning**

Det har vid tillsynen inte framkommit annat än att Al-Zahraa Akademi AB uppfyller författningarnas krav inom bedömning och betygssättning.

#### **Förutsättningar för utbildningen vid skolenheterna**

Det har vid tillsynen inte framkommit annat än att Al-Zahraa Akademi AB uppfyller författningarnas krav inom förutsättningar för utbildningen vid skolenheterna.

På Skolinspektionens vägnar



Märten Petersson  
Beslutsfattare



Lena Westerman Annerborn  
Föredragande

#### **Allmänt om tillsynen:**

Mer om Skolinspektionens tillsyn hittar du på [www.skolinspektionen.se](http://www.skolinspektionen.se)

#### **Bilagor**

Bilaga 1: Fakta om Alzahraa Idealiska akademi

## Fakta om Alzahraa Idealiska akademi

Skolinspektionen har genomfört tillsyn av Al-Zahraa Akademi AB under vårterminen 2017. Alzahraa Idealiska akademi besöktes av Skolinspektionen mellan den 24 januari 2017 och den 25 april 2017.

Alzahraa Idealiska akademi är en fristående grundskola belägen i Bagarmossen, Stockholms kommun. Huvudman för skolan är Al-Zahraa Akademi AB, organisationsnummer 556553-6678. Skolan har verksamhet från förskoleklass till årskurs 9. Elevantalet under vårterminen 2017 är 234.

### Måluppfyllelse

#### Kunskapsresultat

##### *Årskurs 3*

Av Skolverkets statistik (SIRIS) avseende läsåret 2015/16 framgår att andelen elever i årskurs 3 som nådde kravnivån per delprov på det nationella provet i matematik varierar mellan 41,7 och 79,2 procent. Rikets snitt för samtliga huvudmän varierar mellan 80,3 och 94,9 procent.

Vidare framgår att andelen elever som nådde kravnivån per delprov i nationellt prov i svenska som andraspråk varierar mellan 45,8 procent och 100 procent. Rikets snitt för samtliga huvudmän varierar mellan 72,2 och 93,6 procent. Enligt huvudmannens egen sammanställning för läsåret 2015/16 var andelen elever i årskurs 3 som nått kravnivån i svenska som andraspråk 63 procent, i matematik 83, i naturorienterande ämnen 61 och i samhällsorienterande ämnen 70 procent.

##### *Årskurs 6*

Av Skolverkets statistik (SIRIS) avseende läsåret 2015/16 framgår att genomsnittsbetyget i engelska var 8,8 poäng (riket, samtliga huvudmän 14,1), i matematik 8,1 poäng (riket 12,9) och i svenska som andraspråk 6,4 poäng (riket 7,4). Andelen elever i årskurs 6 med högre terminsbetyg än provbetyg i nationellt prov i matematik var 38,9 procent (riket 19,9).

##### *Årskurs 9*

Av Skolverkets statistik (SIRIS) avseende läsåret 2015/16 framgår att genomsnittsbetyget i engelska var 14,8 poäng (riket, samtliga huvudmän 14,6), i matematik 13,1 poäng (riket 12,7) och i svenska som andraspråk 13,1 poäng (riket 8,6). Meritmedelvärdet var 219,2 att jämföra med 224,1 som är genomsnittet i riket för samtliga huvudmän. Andelen elever behöriga till gymnasieskolans yrkesprogram var 100 procent (riket 90). Av statistiken framgår vidare att andelen elever med betyg A-E i samtliga ämnen har varierat under de senaste åren mellan som lägst 54,3 procent läsåret 2013/14 till som högst 100 procent läsåret 2015/16.

*Trygghet och studiero*

I Skolinspektionens skolenkät saknas aktuella resultat för trygghet och studiero. Skolan har inte heller redovisat egna resultat när det gäller trygghet och studiero i något dokument i informationsinhämtningen inför tillsynsbesöket.